

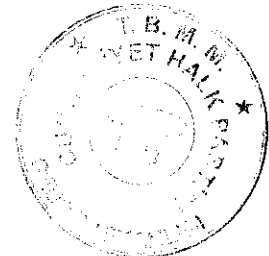
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.05.2012
Sayı: 383

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hukuk Muhakemeleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 10.05.2012

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	29 Mayıs 2012		E. No: 2/611	
Ysn.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				



GENEL GEREKÇE

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114. maddesinde "Dava Şartları" başlığı altında düzenlenen ve sayılan dava şartları arasında (g) fıkrasında "Davacının yatırması gereken gider avansının yatırılmış olması" belirtilmiştir.

Maddenin (g) fıkrasında mevcut hali ile güvence altına alınan dava yolu ile hak arama özgürlüğü, bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını maddi güce bağlamıştır. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava ve verilen karara karşı itiraz hakkını kullanabilmesidir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı tanınması adil yargılamanın ön koşulunu oluşturur.

Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Hukuk yargılamasında dava açma hakkı masraf ödeme koşuluna bağlanması ve dava şartı olarak sayılması, bireyin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşıyan ve adil yargılanma hakkının özünü zedeleyici sınırlama taşıyan bu yasal düzenleme Anayasanın 2, 5, 10, 13. ve 36. maddelerine aykırıdır.

Anayasanın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır.

Bu gerekçeyle; Anayasa'nın 2,5,10,13,36. maddelerine aykırı olan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114. Maddesinin (g) fıkrası olan "Davacının yatırması gereken gider avansının yatırılmış olması." İbaresinin metinden çıkarılarak değiştirilmesini teklif ediyorum.

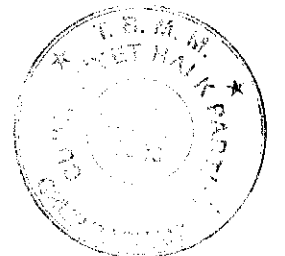


MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114'üncü maddesinin (g) fıkrasının metinden çıkarılarak yapılan değişiklikle Anayasa'nın 2,5,10,13,36. maddelerine aykırı olan ve hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden faydalanılmasının kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.



HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114'üncü maddesi 1. fıkrasının (g) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

